
SNELCURSUS WIKIPEDIASCHRIJVEN

SCHRIJVEN OVER (EN VOOR)

VROUWELIJKE MENSENRECHTENVERDEDIGERS

TIJDENS AMNESTY'S WIKI-A-THON

15 TIPS VAN EEN WIKIPEDIA-SCHRIJVER

EEN KORTE HANDLEIDING

TIP 1 **REGISTREREN**

Kies geen gebruikersnaam die je direct aan Amnesty verbindt (zoals PietAmnesty). De Wikipedia-moderatoren zijn allergisch voor bijdragen die op de boodschap van een organisatie lijken.

TIP 2 **INLEIDING**

Begin met een korte inleiding – zonder kop – waarin de belangrijkste informatie over de persoon staat: naam, geboortedatum, land, beroep, lidmaatschap van organisaties of bijzondere activiteiten, belangrijke onderscheiding(en). Begin pas daarna met tussenkoppen – die komen automatisch in de inhoudsopgave. Vermeld de naam van de persoon ook in de oorspronkelijke taal als die een ander schrift heeft (zoals Russisch, Chinees, Arabisch, Perzisch), eventueel met de uitspraak. Vaak geeft de Engelstalige Wiki die informatie; probeer anders Google Translate.

TIP 3 **HOOFDSTUKJES**

Onder elk kopje komt een tekst van 100 tot 400 woorden, liever niet minder of meer.

TIP 4 **LINKS**

Zorg voor interne Wikipedia-links tussen `[[...]]`, maar alleen relevante. Schrijf je over een activiste in China, dan zijn links naar `[[China]]`, `[[mensenrechtenverdediger]]`, `[[burgerlijke ongehoorzaamheid]]` of `[[Universele Verklaring van de Rechten van de Mens]]` relevant. Maar niet naar vrouw, actie, fabriek of democratie, want dat weet de lezer wel.

TIP 5 **JUISTE LINKS**

Controleer de bewoordingen van je link: ‘mensenrechten’ heet in Wikipedia `[[rechten van de mens]]`, ‘vrije meningsuiting’ heet `[[vrijheid van meningsuiting]]`. Je kunt naar elke term linken als je vóór de staande streep | de Wikipedia-link invult. Dus als je schrijft `[[rechten van de mens|mensenrechten]]` staat er **mensenrechten** in de gepubliceerde tekst, `[[vrijheid van meningsuiting|vrije meningsuiting]]` geeft **vrije meningsuiting**.

TIP 6 **FOUTE LINKS**

Vermijd verwijzingen naar wat niet in Wikipedia staat. Rode links mogen wel, mits het onderwerp van de link encyclopedisch is. Dat wil zeggen dat het relevant genoeg is om een eigen artikel op Wikipedia te krijgen. Als je `[[Eduard Nazarski]]` schrijft komt dat in de gepubliceerde tekst in rood, want hij staat niet in Wikipedia. Check bij twijfel het woord in het Wikipedia-zoekvak.

TIP 7**DATA**

Vermeld data nauwkeurig, maar maak van data zoals dat iemand op '17 september 2017' werd gearresteerd geen link. Behalve als de datum van speciale betekenis is, bijvoorbeeld `[[10 december]]`, Dag van de Mensenrechten.

TIP 8**OBJECTIVITEIT**

Wees objectief. Als er belangrijke kritiek is op een persoon of activiteit, maak daar melding van (met een voetnoot). Zoals: 'Ze kwam in opspraak door ...' of 'De Chinese regering noemde haar een ...'

TIP 9**GEEN EIGEN OORDEEL**

Schrijf geen eigen oordeel, ook niet met woorden als 'moedig', opzienbarend' of 'uitzonderlijk'. Je kunt wel een beoordeling opnemen met een voetnoot: 'De `[[The New York Times]]` schreef: ...'

TIP 10**GEEN GEDATEERDE INFORMATIE**

Zorg dat de tekst niet te gedateerd gaat klinken. Schrijf: 'Ze ging in 2011 werken bij ...', niet: 'Ze werkt nu bij ...'

TIP 11**VOETNOTEN**

Maak informatie controleerbaar met voetnoten. Soms volstaat een voetnoot in plaats van een stuk tekst van meerdere zinnen.

TIP 12**BRONNEN**

Gebruik openbare Amnesty-informatie, maar liefst niet alleen die. Vaak zijn gerenommeerde (buitenlandse) kranten een goede bron (*NRC*, *de Volkskrant*, *The Guardian*, *The New York Times* en dergelijke).

TIP 13**GEEN TRIVIA**

Vermijd 'trivia', dat zijn losse feitjes die weinig met de inhoud van doen hebben. Als de informatie relevant is, neem die dan op in de hoofdtekst.

TIP 14**JE HOEFT NIET ALLES ZELF TE DOEN**

De eventuele 'Infobox' (meestal onder een foto) hoeft je niet te maken, dat doet een ervaren Wikipedia-bewerker later wel.

TIP 15**NETJES**

Controleer je tekst tijdens het schrijven geregeld door op `Toon bewerking ter controle` te klikken. Je vergeet heel gemakkelijk een haakje (`</ref>`); dat leidt tot slordig gepubliceerde tekst.

VOORBEELDEN

van mensenrechtenverdedigers in de Nederlandse Wikipedia

Goed en uitgebreid:

Liu Xiaobo, Nadezjda Tolokonnikova, Aung San Suu Kyi, Edward Snowden.

Goed en kort:

Mary Robinson, Sérgio Vieira de Mello, Eva Brems, Asma Jahangir.

Hoe het niet moet:

Wangari Maathai (te verhalend), Shirin Ebadi (te weinig onderbouwd), Tawakkul Karman (te weinig informatie).

Bij lemmata zoals die over Peter Benenson, Muhammad Yunus en Andrej Sacharov ontbreken voetnoten.

HANDLEIDING

EEN UITGEBREIDERE VERSIE

Je kunt ook kijken op <https://nl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Snelcursus>

ACCOUNT AANMAKEN

We leggen je stap voor stap uit hoe je een account kunt aanmaken en inrichten.

- Ga naar de Nederlandstalige Wikipedia: <https://nl.wikipedia.org>.
 - Klik rechtsboven in het scherm op de knop [Registreren](#).
- Je komt nu in het registratiescherm. Hier wordt gevraagd om een gebruikersnaam, wachtwoord en e-mailadres in te voeren.

1. Kies een gebruikersnaam

Dat kan je eigen naam zijn, of een bijnaam die je wilt gebruiken.

Let op: de gebruikersnaam is hoofdletter-gevoelig. Denk erover na of je wilt dat je identiteit eenvoudig verbonden kan worden aan je bewerkingen op Wikipedia. Stem je keuze hierop af.

Voorbeelden: A.vanderbiest, Annemiek34, Treinfanaat.

TIPS

- Je bent met deze naam vindbaar op Google. Als je dat niet wilt, gebruik dan niet je achternaam in je gebruikersnaam.
- Maak geen 'bedrijfsaccount' aan, zoals GarageSmitBV. Refereer in de gebruikersnaam ook niet aan je werkgever (Johan - Stadsarchief X). Wikipedia kun je alleen op persoonlijke titel bewerken.
- Wees vooral creatief, zolang het maar niet beledigend of misleidend is.

2. Kies een wachtwoord

TIPS

- Kies een sterk wachtwoord, dat niet eenvoudig geraden kan worden. Zorg wel dat je het zelf kunt onthouden.
- Gebruik niet hetzelfde wachtwoord bij meerdere websites.

3. Vul je e-mailadres in

Hierop kun je eventuele systeemmeldingen ontvangen, en het is nodig voor het geval je het wachtwoord ooit vergeet. Wikipedia maakt je mailadres niet openbaar.

4. Vaak moet je nog een 'captcha' invullen.

Dit is om te herkennen dat je echt een mens bent, en geen computerprogramma. Hiervoor moet je meestal een vervormde tekst overtypen.

TIP

- Lukt dit niet, neem dan contact op met de helpdesk of een andere Wikipedian. Zij kunnen dan jouw account aanmaken.

5. Klik op de blauwe knop [Account aanmaken](#)

Je hebt nu een account aangemaakt. Als het goed is, zie je rechts bovenaan de pagina jouw gebruikersnaam staan.

6. Bevestig het e-mailadres

Na de aanmelding heb je een e-mail ontvangen om te bevestigen dat het e-mailadres echt van jou is. Controleer je inbox, en klik op de bevestigingslink die in het bericht staat.

7. Schakel 'visueel bewerken' in

- > Klik bovenin het scherm op [Voorkeuren](#).
- > Klik op het tabblad [Betafuncties](#).
- > Vink het vierkantje naast [Visueel bewerken](#) aan.
- > Scroll helemaal naar beneden en klik op [Opslaan](#).

8. Wanneer je opnieuw wilt inloggen

Als je volgende keer weer op Wikipedia verder wilt, kun je met dit account inloggen:

- > Ga naar <https://nl.wikipedia.org>.
- > Klik rechts bovenin op [Aanmelden](#).
- > Vul je gebruikersnaam en wachtwoord in. (Wachtwoord en/of gebruikersnaam vergeten? Als je het e-mailadres hebt bevestigd, kun je het wachtwoord opvragen via de link 'Wachtwoord vergeten' in dit scherm).
- > Klik op de blauwe knop [Aanmelden](#).

KLADBLOK

Als je ingelogd bent, zie je op de bovenste regel een knop [Kladblok](#). Als je daarop klikt, kun je een artikel aanmaken dat aan je eigen gebruikersruimte is gekoppeld: iedere ingelogde gebruiker heeft een eigen kladblok. Het kladblok is te gebruiken om rustig aan een artikel te kunnen werken zonder dat anderen zich daar meteen mee bemoeien, of dat het wordt weggehaald voordat je ermee klaar bent. Op het moment dat het artikel naar jouw mening voldoende is om een echt artikel van Wikipedia te worden, kun je het echte artikel aanmaken en de inhoud van het kladblok daarnaartoe overhevelen.

AFBEELDINGEN

Een afbeelding plaats je met de volgende code:

```
[ [Bestand:bestandsnaam|miniatuur|Onderschrift] ].
```

Deze code bevat naast de bestandsnaam van de afbeelding een aantal parameters. Het woordje 'miniatuur' vertelt dat de afbeelding in een kadertje komt te staan en 'Onderschrift' is het onderschrift van de afbeelding, bijvoorbeeld 'Jan Jansen op de fiets':

```
[ [Bestand:janjansen.jpg|miniatuur|Jan Jansen op de fiets] ].
```

Als een artikel één afbeelding bevat, zet je dat meestal rechtsboven in het artikel, vóór de eerste regel van de introductie.

Bij een lang artikel kan de afbeelding geplaatst worden bij de alinea waar het plaatje betrekking op heeft.

ARTIKEL PLAATSEN

Gebruik hiervoor het zoekvak. Bedenk eerst wat de naam van het beoogde nieuwe artikel zou moeten worden: de naam van de persoon over wie je schrijft. Typ de naam in op het zoekvak rechts bovenin je scherm. Typ <enter> en je ziet of er al een artikel met die titel bestaat. Als het nog niet bestaat, klik dan op de rode link, zodat je het bewerkingsscherm te zien krijgt.

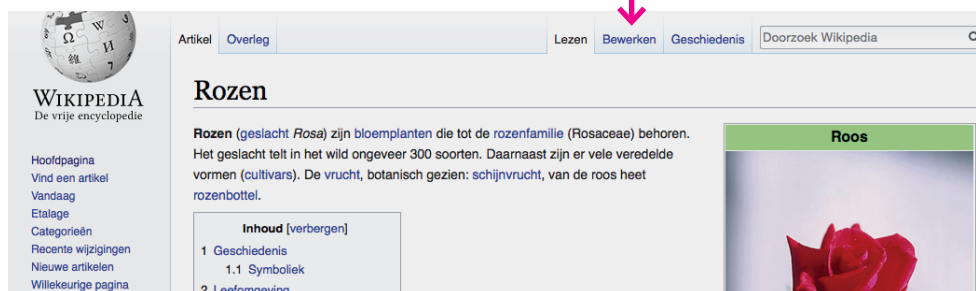
Je kunt in het bewerkingsscherm de tekst en de wikicodes voor het nieuwe artikel typen, en vervolgens op **Pagina publiceren** drukken. Dan is de eerste versie van je nieuwe artikel klaar.

Schrijf je artikel altijd eerst in het **Kladblok** voordat je het plaatst.

BEWERKEN VAN EEN TEKST

Stap 1: Klik op Bewerken

Boven iedere pagina staat een knop **Bewerken**.

Stap 2: Wijzig de tekst

Als je op **Bewerken** hebt geklikt, verschijnt er een bewerkingsscherm met daarin de brontekst van de pagina. Typ in het bewerkingsscherm om informatie te veranderen of toe te voegen.

In de brontekst zie je meestal, behalve de gewone tekst van de pagina, ook allerlei codes staan. Deze codes zijn bedoeld voor opmaak, afbeeldingen, etc. Daarover krijg je in het vervolg van deze snelcursus meer uitleg.

Stap 3: Toon bewerking ter controle

Je kunt je wijzigingen vooraf controleren door de knop **Toon bewerking ter controle** te gebruiken.

The screenshot shows the 'Samenvatting:' section of a Wikipedia edit. It includes a text input field with a character count of 500. Below the input field are two checkboxes: 'Dit is een kleine wijziging (uitleg)' and 'Deze pagina volgen'. A paragraph of text explains the license requirements for publishing changes. At the bottom, there are four buttons: 'Wijzigingen publiceren' (blue), 'Toon bewerking ter controle' (grey, highlighted with a red arrow), 'Wijzigingen bekijken' (grey), and 'Annuleren' (red).

Als je op **Toon bewerking ter controle** hebt geklikt, zie je hoe de pagina eruit zal gaan zien na je bewerking, voordat je de pagina echt hebt gewijzigd. Iedereen maakt fouten; deze optie zorgt ervoor dat je ze tijdig ontdekt. Deze knop maakt het ook mogelijk om te experimenteren met de opmaak. Denk er echter wel aan om na het controleren naar beneden te scrollen en alsnog op **Wijzigingen publiceren** te drukken!

TIP

Heb je de tekst al opgeslagen en kom je erachter dat je toch een fout hebt gemaakt? Geef niets! Je kunt gewoon opnieuw op **Bewerken** klikken en de fout verbeteren. In dit geval moet ook **Dit is een kleine wijziging** aangevinkt worden. Een kleine wijziging wordt op Wikipedia gezien als een wijziging die niet de moeite waard is om er alle gebruikers op te wijzen: correcties van spelfouten, stijl- en typefouten en het corrigeren of aanbrengen van wikilinks.

Het toevoegen van nieuwe informatie of het verwijderen van informatie, hoe weinig ook, is echter geen kleine wijziging. Ook het toevoegen of verwijderen van een informatief sjabloon is een grote wijziging. Wees dus niet te bescheiden! Liever een kleine wijziging als grote markeren dan andersom.

Stap 4: Klaar? Publiceren!

Als je klaar bent met bewerken, kun je onderaan het bewerkingsscherm op de knop **Pagina publiceren** klikken.

The screenshot shows the same 'Samenvatting:' section as in the previous image. The 'Pagina publiceren' button (blue) is now highlighted with a red arrow, indicating the next step in the process.

Als je op **Pagina publiceren** hebt geklikt, zijn je wijzigingen voortaan zichtbaar voor iedereen die Wikipedia bezoekt, waar ook ter wereld! Het is een goede gewoonte om ook in het kort te omschrijven wat je hebt gewijzigd of waarom de wijziging er gekomen is. Dit helpt diegenen die de wijzigingen controleren. De omschrijving is tevens zichtbaar in de bewerkingsgeschiedenis.

CATEGORIEËN

Artikelpagina's worden ingedeeld in één of meer relevante categorieën. Categorie-indelingstermen komen in ieder artikel onderaan te staan, vlak boven eventuele taal-links. Voorbeeld: wanneer je in een artikel over mensenrechtenverdedigers de code `[[Categorie:Mensenrechtenverdediger]]` plaatst, wordt het artikel vermeld op de pagina 'Categorie:Mensenrechtenverdediger'.

BRONVERMELDING EN VOETNOTEN

Geef bronvermelding bij de teksten die je toevoegt, zeker als het gaat om citaten, exacte cijfers of beweringen waarvan de feitelijke juistheid mogelijk omstreden is. Bronvermelding kun je bij voorkeur doen door auteur(s), jaar/datum van publicatie, titel, tijdschrift/uitgever/website en eventuele volume- en paginanummers toe te voegen. Is de bron online beschikbaar, voeg dan een externe link toe en de datum waarop de website geraadpleegd is (de inhoud van een website kan na verloop van tijd immers gewijzigd worden).

Bronvermelding kun je in *voetnoten* plaatsen. Voetnoten kun je maken met speciale stukjes code. Voorbeeld:

```
Het bewijs<ref>bron</ref> bleek niet correct.<ref>bron 2 </ref>
```

Wordt:

Het bewijs^[1] bleek niet correct.^[2]

Belangrijk is dat je een voetnoot goed afsluit, dus met de code `</ref>`. Wanneer je dat niet doet, zal het na het opslaan lijken alsof de rest van het artikel verdwenen is. Het wordt sterk aangeraden de voetnoot of referentie na het leesteken te plaatsen. Meestal is dit na de punt aan het einde van de zin:

Het bewijs bleek niet correct.^[3]^[4]

LET OP Voetnoten worden alleen getoond als aan het eind van het artikel een extra stukje code is toegevoegd. Je kunt hiervoor de code `{{Appendix}}` gebruiken.

TIP Het kan heel handig zijn om de **visuele tekstverwerker** te gebruiken, omdat deze de (ingewikkelde) code voor referenties automatisch aanmaakt.

EXTERNE LINKS

Als er naar websites buiten Wikipedia verwezen wordt, dan gebeurt dat steeds in een afzonderlijke paragraaf aan het einde van het artikel. Daarbij is de volgende vormgeving gebruikelijk (in code):

```
== Externe links ==
* [http://subdomein.domein.tld/link.htm Link 1]
* [http://subdomein.domein.tld/link.htm Link 2]
```

Wordt:

Externe links

- [Link 1](#)
- [Link 2](#)

Externe links moeten direct relevant zijn voor de pagina (en niet alleen zijdelings). Bij voorkeur niet meer dan één keer linken naar dezelfde website. Wees spaarzaam met externe links. Externe links in de lopende tekst opnemen is in principe niet de bedoeling. Een uitzondering hierop zijn voetnoten.

CODES VOOR VET, CURSIEF, KOPJES

Om tekst *cursief* of **vet** te zetten, voor kopjes en linkjes gebruik je wikicode: codes die door de computer vertaald worden in opmaak en allerlei andere functies. Bijvoorbeeld: door 'Madrid ligt in [[Spanje]]' in te voeren, wordt [Spanje](#) een link met een blauwe kleur.

Gebruik cursieve tekstmarkering alleen indien nodig.

In Wikipedia is het gewoonte om *citaten*, *titels van boeken* en dergelijke 'cursief' te zetten tussen twee enkele aanhalingstekens.

Cursieve tekst	'cursief'	<i>cursief</i>
Vette tekst	'''vet'''	vet
Vet en cursief	''''vet en cursief''''	<i>vet en cursief</i>
Interne link (binnen Wikipedia)	[[naam interne link]] [[naam interne link andere tekst]]	naam interne link andere tekst
	Let op: wanneer een pagina nog niet bestaat, krijgt de link een rode in plaats van een blauwe kleur	
Externe link (naar andere websites)	[http://www.bijvoorbeeld.org/] [http://www.bijvoorbeeld.org/ andere tekst]	

Voorbeeld:

'''Rozen''' ([[Geslacht (biologie)|geslacht]] ''Rosa'') zijn [[Anthophyta|bloemplanten]] die tot de [[rozenfamilie]] (Rosaceae) behoren.

Wordt:

Rozen (Geslacht *Rosa*) zijn [bloemplanten](#) die tot de [rozenfamilie](#) (Rosaceae) behoren.

Koppen van verschillende afmetingen	
== Niveau 1 ==	Niveau 1
=== Niveau 2 ===	Niveau 2
==== Niveau 3 ====	Niveau 3
===== Niveau 4 =====	Niveau 4
===== Niveau 5 =====	Niveau 5

Niveau 1

Niveau 2

Niveau 3

INFOBOXEN

Infoboxen zijn een veelgebruikt soort sjablonen, waarmee de kerngegevens van een bepaald onderwerp op overzichtelijke wijze kunnen worden weergegeven. In een infobox kun je allerlei data zelf invullen. Een infobox wordt doorgaans rechts bovenaan in een artikel geplaatst en krijgt daarbij vaak voorrang boven afbeeldingen.

Hier als voorbeeld het Sjabloon: **Infobox kanaal**, waarbij een aantal parameters ingevuld zijn voor het Noordzeekanaal.

De code is als volgt:

```
{{Infobox kanaal
| naam = Noordzeekanaal
| afbeelding = Location Noordzeekanaal.PNG
| lengte = 21
| klasse =
| jaar = [[1876]]
| oorsprong = [[IJ (water)|IJ]]
| uitmonding = [[Noordzee]]
| stroomtdoor = [[Noord-Holland]]
}}
```

Noordzeekanaal	
	
Lengte	21 km
Jaar ingebruikname	1876
Van	IJ
Naar	Noordzee
Loopt door	Noord-Holland
Portaal	Maritiem

TIP

De Infobox hoeft je overigens niet zelf te maken, dat doet een ervaren Wikipedia-moderator later wel.

DOORVERWIJZING (REDIRECT)

Een onderwerp is dikwijls bekend onder verschillende namen. Zo kan een persoon bekend staan met verschillende voornamen (Maria, Marie, Marijke, Riet, Mary) of kunnen er synoniemen voor een woord zijn ('Ziekenauto', 'Ziekenwagen', 'Ambulance'). Doorverwijzingen (ook wel: redirects) zorgen ervoor dat als je zo'n synoniem intypt, je toch bij het juiste artikel terecht komt.

Een doorverwijzing maak je aan door naar de titel te gaan waar je de doorverwijzing wilt maken (bijvoorbeeld 'Ziekenwagen'), en daar te klikken op [Aanmaken](#). Vervolgens klik je rechtsboven op de [menuknop](#) (drie horizontale streepjes), waarna je op [Pagina-instellingen](#) klikt. Hier kun je kiezen voor 'Pagina doorsturen naar' (aanvinken), waarna je de titel kunt invullen waar de pagina naar moet verwijzen ('Ambulance').

Soms hebben meerdere onderwerpen dezelfde naam. Zo zijn er drie mensen die Piet de Jong heten/heetten, en een artikel op Wikipedia hebben: een dendroloog, een voetballer en een politicus. In dat geval maken we op de pagina 'Piet de Jong' een doorverwijspagina aan, waarbij wordt verwezen naar de verschillende opties: 'Piet de Jong (dendroloog)', 'Piet de Jong (politicus)' en 'Piet de Jong (voetballer)'.

OVERIG

Redirect: zie Doorverwijzen

Voetnoten: zie Bronvermelding

Wikicodes: zie Codes

TIPS EN REGELS BIJ HET SCHRIJVEN

- Schrijf vanuit een neutraal standpunt.
- Maak je eigen werk. Pleeg geen plagiaat. Het gebruik van kopieën van andere pagina's zonder toestemming brengt Wikipedia in juridische problemen.
- Schrijf encyclopedisch. Een artikel moet als zelfstandig stukje gelezen kunnen worden. We maken een encyclopedie, geen woordenboek, link-lijst of blog. Gebruik daarom géén reclame, propaganda, schuttingtaal of informele taal.
- Schrijf in het Nederlands.
- Accepteer altijd dat jouw pagina's door anderen aangepast of zelfs verwijderd worden als ze niet aan de echte regels voldoen.

VERIFIEERBAARHEID

In Wikipedia beschrijven we bestaande kennis; we bedenken de inhoud niet zelf. Daarom is het van belang dat de inhoud herleidbaar is tot een betrouwbare publicatie. Een dergelijke publicatie kan veel vormen hebben, en hoeft niet online beschikbaar te zijn - maar moet wel raadpleegbaar en betrouwbaar zijn. Een verwijzing naar een bron kan over het algemeen op twee manieren plaatsvinden: door een algemene bronnenlijst onderaan het artikel, of door per onderdeel van een artikel via voetnoten aan te geven uit welke bron dit komt ('referenties'). Voetnoten hebben hierbij de voorkeur, omdat direct duidelijk is waar informatie vandaan komt.

BRONNEN

Veel mensen beginnen bij Wikipedia als ze ergens informatie over willen hebben. Dat brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Wat we schrijven moet kloppen en gecontroleerd kunnen worden. Daarom maken we gebruik van bronnen en voetnoten. Een Wikipedia-artikel moet gebaseerd zijn op betrouwbare en neutrale bronnen. Een bron is bijvoorbeeld een artikel in een krant, tijdschrift of boek, of op een website. Belangrijk is dat de informatie die erin staat klopt. Dit zorgt ervoor dat de kwaliteit van artikelen hoog blijft. Deze bronnen worden aan het eind van een Wikipedia-artikel opgesomd in voetnoten of referenties. Zo'n voetnoot zorgt ervoor dat lezers kunnen zien waar informatie op Wikipedia vandaan komt. Hieronder staat uitgelegd uit wat goede en minder goede bronnen zijn.

GEBRUIK GEEN ANDER WIKIPEDIA-ARTIKEL

Een Wikipedia-artikel kan niet als bron aangehaald worden voor een ander Wikipedia-artikel. Hetzelfde geldt voor andere websites die door iedereen bewerkt kunnen worden. Denk hierbij aan veel genealogische websites die stambomen van families verzamelen, de filmsite IMDb, of kopieën van Wikipedia.

CITEER JOUW BRONNEN

Als er bij het schrijven of onderbouwen van een artikel gebruik is gemaakt van externe bronnen, zorg dan voor een literatuurlijst (boeken, artikelen en webpagina's). Dit is niet alleen intellectueel eerlijk, maar het wijst lezers bovendien de weg naar nog meer informatie. Uiteraard neemt je niet klakkeloos tekst en/of afbeeldingen over van door auteursrechten beschermde bronnen.

CITATEN

Citaten worden zelden gebruikt in een Wikipedia-artikel. Soms worden ze gebruikt ter illustratie van een standpunt van een persoon. Een citaat is vooral nuttig om vast te stellen hoe iets gezegd is. De uitspraak moet dan op zichzelf ook enige relevantie hebben, en niet puur illustratief zijn. Voorbeelden van zulke citaten zijn 'I have a dream ...' van Martin Luther King of 'Je was een beetje dom' van Maxima Zorreguieta. Bij een citaat is een goede bronvermelding vereist.

GEEN OORSPRONKELIJK ONDERZOEK

Alle informatie op Wikipedia moet herleidbaar zijn naar een andere, betrouwbare, bron. Het is niet de bedoeling 'origineel onderzoek' op Wikipedia te plaatsen: ongepubliceerde feiten, concepten, stellingen of interpretaties horen niet thuis in een encyclopedie. Hetzelfde geldt voor het trekken van eigen conclusies op basis van archiefonderzoek, het introduceren van een nieuwe zelfbedachte term of een eigen interpretatie van een tekst. Ook het trekken van een nieuwe conclusie op basis van feiten uit verschillende betrouwbare bronnen is niet toegestaan.

AUTEURSRECHT

Wikipedia is erg kritisch op het gebruiken van teksten en afbeeldingen die auteursrechtelijk beschermd zijn. Dit geldt eigenlijk voor vrijwel alles wat je direct uit een andere bron overneemt. Ook een letterlijke vertaling uit een anderstalige bron valt onder het auteursrecht. Het letterlijk overnemen van teksten of vertalen van tekst uit een andere bron is dan ook niet toegestaan. Het overnemen van de teksten van iemand anders is plagiaat, en hier wordt hard tegen opgetreden in Wikipedia. Het kan bij herhaling zelfs leiden tot het blokkeren van je account.

Schrijf daarom alles in je eigen woorden op. De informatie (de feiten) is niet beschermd, de manier waarop ze beschreven zijn wel.

VERKLAAR JARGON

Het zou mooi zijn wanneer je van alle jargon (vakspecialistische termen/begrippen, die iemand zonder kennis van dat vak waarschijnlijk niet zal begrijpen) links zou maken en daar die woorden uitlegt. Heb je voor die uitleg ook weer jargon nodig, herhaal dan het proces totdat een minder hoogopgeleide het ook kan begrijpen.

VERMIJD PARTIJDIGHEID

Omdat Wikipedia een soort encyclopedie is, zou het het beste zijn dat je jouw mening over controversiële onderwerpen helemaal niet geeft of als een feitelijke mening van een bepaalde groep of persoon noteert, in plaats van een mening als enig vaststaand feit voor te stellen. De laatste regel is waarschijnlijk de beste.

VERMIJD TIJDGEBONDEN UITSPRAKEN

Uitdrukkingen om te vermijden zijn bijvoorbeeld ‘kortgeleden’, ‘heden ten dage’, ‘gisteren’, ‘is momenteel van mening’, ‘binnenkort’, ‘huidige’, ‘tegenwoordig’ e.d.

VERMIJD PLAATSGEBONDEN UITSPRAKEN

Schrijf niet ‘in ons land ...’ of ‘bij ons’.

VERMIJD WAARDEOORDELEN

Vermijd woorden als ‘helaas’, ‘terecht’, ‘gelukkig’, ‘natuurlijk’, ‘logischerwijs’.
Andere lezers kunnen deze woorden als een mening of een waardeoordeel begrijpen.
Meestal kunnen ze worden weggelaten zonder dat er informatie verloren gaat.

LENGTE

Maak de tekst niet te lang.

CHECKLIST

Nog even op een rijtje wat de belangrijkste aandachtspunten zijn voor een goed artikel:

- De titel definieert het onderwerp in de kortst mogelijke (maar correcte) vorm.
- Introductie met heldere inleiding; de relevantie en de kern van het onderwerp zijn direct duidelijk.
- Infobox met de kerninformatie.
- Helder en logische structuur, door middel van kopjes.
- De inleiding en de kern van het artikel zijn toegankelijk geschreven voor een brede doelgroep.
- Liefst voorzien van een of enkele relevante illustraties.
- Voetnoten met betrouwbare bronnen geven duidelijk aan waar je de informatie kunt verifiëren.
- De informatie is neutraal weergegeven en in balans.

VOORBEELD

Hier een afbeelding van de Wikipedia-pagina van **Mary Robinson**, met daarnaast de tekst en codes.

WIKIPEDIA
De vrije encyclopedie

Hoofdpagina
Vind een artikel
Vandaag
Etalage
Categorieën
Recente wijzigingen
Nieuwe artikelen
Willekeurige pagina

Informatie
Gebruikersportaal
Snelcursus
Hulp en contact
Donaties

Hulpmiddelen
Links naar deze pagina
Verwante wijzigingen
Bestand uploaden
Speciale pagina's
Permanente koppeling
Paginagegevens
Wikidata-item
Deze pagina citeren

Afdrukken/exporteren
Boek maken
Downloaden als PDF
Printvriendelijke versie

In andere projecten
Wikimedia Commons

In andere talen

العربية
Deutsch
English
Español
Français
Frysk
Bahasa Indonesia
Türkçe
中文

🌐 Nog 43

» Kennislinnen

Niet aangemeld [Overleg](#) [Bijdragen](#) [Registreren](#) [Aanmelden](#)

Artikel [Overleg](#) [Lezen](#) [Bewerken](#) [Geschiedenis](#)

Mary Robinson

Mary Robinson, Ierse naam **Máire Bean Mhic Róibín**, meisjesnaam **Mary Bourke**, (Ballina, 21 mei 1944) was van 1990 tot 1997 de eerste vrouwelijke president van Ierland. Zij nam ontslag om **Hoge Commissaris voor de Mensenrechten** te worden, een functie die zij uitoefende tot 2002.

Mary Bourke werd katholiek opgevoed en studeerde rechten aan het protestantse Trinity College in Dublin en werd daar ook professor. In 1969 was zij één van de drie senatoren die voor Trinity College in de Ierse senaat werden gekozen.

Als senator heeft zij zich in het toen nog erg conservatief katholieke Ierland geprofileerd als voorvechtster van vrouwenrechten. In 1989 trok zij zich terug, maar in 1990 was zij een onverwachte Labour-kandidate bij de presidentsverkiezingen, en dankzij de tweede voorkeurstemmen ook nog een onverwachte winnaar. Zo werd zij de eerste vrouwelijke president van de republiek en de eerste Ierse president die niet de steun had van de Fianna Fáil (zoals haar zes voorgangers). Zij was ook de eerste Ierse president die een bezoek bracht aan het Britse staatshoofd. Als president werd ze in 1997 opgevolgd door Mary McAleese; bij de VN in 2002 door Sérgio Vieira de Mello.

Van 6 tot 9 november 2006 was zij aanwezig op de internationale conferentie in het Indonesische Yogyakarta en is een van de 29 ondertekenaars van de Yogyakarta-beginselen.

Onderscheidingen

[bewerken]

- In 1998 ontving zij de Four Freedoms Award Freedom medal
- In 1999 kreeg zij de Erasmusprijs
- In 2000 werd ze onderscheiden met de Félix Houphouët-Boigny-Vredesprijs van de UNESCO.
- In 2002 kreeg zij de Deense Sonningprisen toegekend voor 'haar uitmuntende bijdragen aan de Europese cultuur'
- In 2009 kreeg zij de Presidential Medal of Freedom van de regering van de Verenigde Staten.

Privé

[bewerken]

In 1970 huwde ze met Nicholas Robinson; zij hebben samen drie kinderen.

Externe link

[bewerken]

- (en) OHCHR-biografie?

Categorieën: Iers wetenschapper | President van Ierland | Iers senator | Iers feminist | Iers hoogleraar | Iers rechtsgeleerde | VN-functionaris

Mary Robinson

Geboren	21 mei 1944
Politieke partij	Labour
Partner	Nicholas Robinson
Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de VN	
Aangetreden	12 september 1997
Einde termijn	12 september 2002
Voorganger	José Ayala Lasso
Opvolger	Sérgio Vieira de Mello
7e president van Ierland	
Aangetreden	3 december 1990
Einde termijn	12 september 1997
Voorganger	Patrick Hillery
Opvolger	Mary McAleese

Portaal **Politiek**

```

{{Infobox ambtsbekleeder
| naam = Mary Robinson
| afbeelding = Mary Robinson-Obama31.04secs.png
| opvolging= [[Hoge Commissaris voor de Mensenrechten]] van de [[VN]]
| start_periode = [[12 september]] [[1997]]
| eind_periode = [[12 september]] [[2002]]
| voorganger = [[José Ayala Lasso]]
| opvolger = [[Sérgio Vieira de Mello]]
| opvolging2 = [[Lijst van presidenten van Ierland|7e president van Ierland]]
| start_periode2 = [[3 december]] [[1990]]
| eind_periode2 = [[12 september]] [[1997]]
| voorganger2 = [[Patrick Hillery]]
| opvolger2 = [[Mary McAleese]]
| geboren = [[21 mei]] [[1944]]
| geboorteplaats = [[Ballina (Mayo)|Ballina]], [[Ierland]]
| overleden=
| overlijdensplaats =
| partner = Nicholas Robinson
| partij = [[Irish Labour Party|Labour]]
| vicepresident =
| handtekening =
| portaal2 =
}}

```

'''Mary Robinson''', Ierse naam '''Máire Bean Mhic Róibín''', meisjesnaam '''Mary Bourke''', ([[Ballina (Mayo)|Ballina]], [[21 mei]] [[1944]]) was van 1990 tot 1997 de eerste [[lijst van landen met een vrouwelijke regeringsleider|vrouwelijke president]] van [[Ierland (land)|Ierland]]. Zij nam ontslag om [[Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties|Hoge Commissaris voor de Mensenrechten]] te worden, een functie die zij uitoefende tot 2002.

Mary Bourke werd katholiek opgevoed en studeerde rechten aan het protestantse [[Universiteit van Dublin|Trinity College]] in [[Dublin]] en werd daar ook professor. In 1969 was zij één van de drie senatoren die voor Trinity College in de [[Seanad Éireann|Ierse senaat]] werden gekozen.

Als senator heeft zij zich in het toen nog erg conservatief katholieke Ierland geprofileerd als voorvechtster van vrouwenrechten. In 1989 trok zij zich terug, maar in 1990 was zij een onverwachte [[Irish Labour Party|Labour]]-kandidate bij de presidentsverkiezingen, en dankzij de tweede [[voorkeurstem]]men ook nog een onverwachte winnaar. Zo werd zij de eerste vrouwelijke president van de republiek en de eerste Ierse president die niet de steun had van de [[Fianna Fáil]] (zoals haar zes voorgangers). Zij was ook de eerste Ierse president die een bezoek bracht aan het Britse staatshoofd. Als president werd ze in 1997 opgevolgd door [[Mary McAleese]]; bij de VN in 2002 door [[Sérgio Vieira de Mello]]. Van 6 tot 9 november 2006 was zij aanwezig op de internationale conferentie in het Indonesische [[Yogyakarta]] en is een van de 29 ondertekenaars van de [[Yogyakarta-beginselen]].

== Onderscheidingen ==

- * In 1998 ontving zij de [[Four Freedoms Award]] Freedom medal
- * In 1999 kreeg zij de [[Erasmusprijs]]
- * In 2000 werd ze onderscheiden met de [[Félix Houphouët-Boigny-Vredesprijs]] van de [[UNESCO]].
- * In 2002 kreeg zij de Deense [[Sonningprijs|Sonningprisen]] toegekend voor 'haar uitmuntende bijdragen aan de Europese cultuur'
- * In 2009 kreeg zij de [[Presidential Medal of Freedom]] van de regering van de [[Verenigde Staten]].

== Privé ==

In 1970 huwde ze met Nicholas Robinson; zij hebben samen drie kinderen.

==Externe link==

* {en} [<http://www.ohchr.org/EN/ABOUTUS/Pages/Robinson.aspx>] OHCHR-bio-grafie

{{DEFAULTSORT:Robinson, Mary}}
[[Categorie:Iers wetenschapper]]
[[Categorie:President van Ierland]]
[[Categorie:Iers senator]]
[[Categorie:Iers feminist]]
[[Categorie:Iers hoogleraar]]
[[Categorie:Iers rechtsgeleerde]]
[[Categorie:VN-functionaris]]

Amnesty International
Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam
(020) 626 44 36
www.amnesty.nl

